Tago de la Indi?enaj Popoloj

Image not found or type unknown

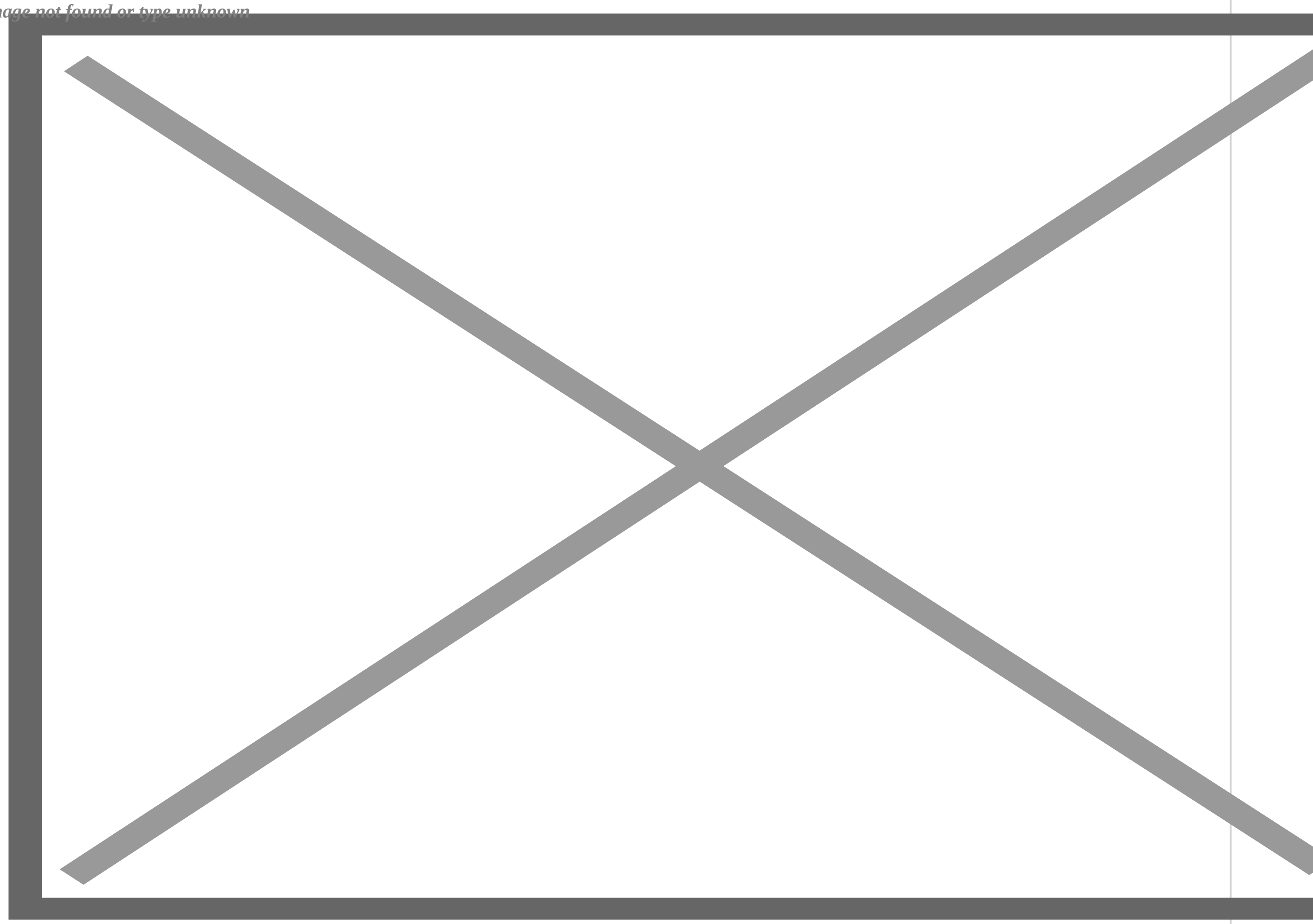

Foto: Nacia Instituto de iIndi?enaj Popoloj

La 9-a de a?gusto estas la Internacia Tago de Indi?enaj Popoloj, dato kiu estas celebrata ekde 1994 pro decido de la ?enerala Asembleo de UN.

En la amerika kunteksto, specialistoj kaj komunumoj parolas anka? pri originaj popoloj, en la lar?a senco de tiu ?i nomo. Tio estas la aro de lo?antaroj kaj etnoj kiuj lo?is kaj lo?as la kontinenton hodia? ekde anta? la e?ropa alveno fine de la dekkvina jarcento.

En ?ia strikta signifo ?i rilatas al la popoloj, kies lingvoj kaj kulturoj estas identigitaj kun la unuaj setlantoj de la kontinento. Hodia?, multaj konsideras, ke aliaj disvasti?intaj konfesioj kiel indi?enaj popoloj, implicite portas la e?ropan vidpunkton, kio estas erara, ili asertas, ?ar oni scias, ke ili ne devenas de indianoj a?

hindoj, dum aliaj nomas ilin indi?enaj a? amerindiaj popoloj, kaj ili diras, ?ar ili estas denaskaj de la loko kie ili lo?as.

Sekvante la nomon de Unui?intaj Nacioj, indi?enaj popoloj en la mondo konsistigas pli ol 5 000 malsamajn grupojn en ?irka? 90 landoj.

Ili konsistas el proksimume 476 milionoj da homoj, tio estas, 6% de la monda lo?antaro, kaj tamen ili estas inter la plej malfavorataj kaj vundeblaj lo?antaroj, reprezentante 15% de la plej malri?aj.

En Latin-Ameriko estas 52,2 milionoj da indi?enaj homoj la? raporto de la Ekonomia Komisiono por Latinameriko kaj Karibio de 2018.

Kaj kial ili estas tiel gravaj? Estas multaj kialoj. Ili praktikas unikajn kaj valorajn kulturojn kaj manierojn rilati al sia medio, kaj konservas sociajn, kulturajn kaj politikajn trajtojn kiuj estas tre malsamaj de tutmondigita socio.

Tamen, tra la historio, iliaj rajtoj ?iam estis malobservitaj. Hodia?, ili estas sendube inter la plej vundeblaj kaj dama?itaj lo?antaroj en la mondo.
Inter ?iaj valoraj praktikoj estas la familia terkultivado amika al la medio

Nuntempe la internacia komunumo ekkonis, ke necesas specialaj rimedoj por protekti la rajtojn de indi?enaj popoloj kaj konservi iliajn kulturojn kaj vivmanierojn.

Lastatempe, la Fonduso por la Disvolvi?o de la Indi?enaj Popoloj de Latin-Ameriko kaj Karibio (FILAC), kunlabore kun la Fonduso pri Populacio de Unui?intaj Nacioj (UNFPA) kaj la Ekonomia Komisiono por Latin-Ameriko kaj Karibio (CEPAL), prenis gravegan pa?on anta?en de la rajtoj de indi?enaj virinoj kaj knabinoj kun la efektivigo de la unua Pariga Monitora Sistemo sekve de ?enerala Efektivigo n-ro 39 de la Konvencio pri Forigo de ?iuj Formoj de Diskriminacio kontra? Virinoj.

Konforme al la enhavo starigitaj en koncerna Rekomendo kaj en la prioritataj reguloj de la Konsento de Montevideo pri Lo?antaro kaj Evoluo, oni konsideris plej grave progresi en la mezurado de du indikiloj jam interkonsentitaj de la landoj de la regiono: publika elspezo asignita al publikaj politikoj por Indi?enaj Popoloj kaj sanpolitikoj.

---

https://www.radiohc.cu/eo/noticias/cultura/362390-tago-de-la-indigenaj-popoloj

Radio Habana Cuba